

Genel

2011 yılı sonlarında küresel ekonomide gözlemlenmekte olan kırılmalıkların, Euro bölgesindeki krizin daha da derinleşmesi ve piyasa ekonomilerinin birçoğunda beklentilerin üzerinde derinlikte karşı karşıya kalınan yavaşlamanın etkisiyle derinleşmesi 2012 yılında küresel büyümenin önceki yıla göre daha da yavaşlaması sonucunu doğurmuştur. Bu olumsuz gelişmelerin arkasında, Euro bölgesindeki krizin küresel ekonomi ve güven duygusu üzerindeki yansımaları ile 2008 yılı finansal krizi ertesinde yaygın biçimde başvurulan deleveraging – kredi/öz sermaye oranının düşürülmesi – girişimlerinin beklenenden daha uzun süre devam etmesi önde gelen unsurlar olarak yer almıştır. Bunlara ek olarak daha önceleri uygulamaya konulmuş olan sıkılaştırıcı politikaların etkilerinin beklenenden daha derin biçimde hissedilmesi ve sadece uygulamaya konulacak olan mali politika değil aynı zamanda bazı OECD üyesi olmayan ülkelerin ekonomik büyüme hızlarındaki yavaşlamanın gelecekte göstereceği seyir üzerindeki belirsizlik de başta gelen diğer faktörler olarak not edilmelidir. Küresel ekonomide halen gözlemlenmekte olan bu olumsuz gelişmede rol oynayan başlıca unsurlar şu şekilde özetlenebilir;

Başta OECD üyesi ülkelerde olmak üzere iş aleminin ve tüketici kesimin güven duygusu zayıftır, Bu durum dayanıklı tüketim ve sermaye malları için talebi ve dolayısıyla ekonomik faaliyet hacmini düşürmektedir. Euro bölgesinde mali yapıyı güçlendirmek için uygulamaya konulan sıkılaştırıcı önlemler ve piyasa ekonomilerinde daha önce başvurulmuş olan parasal sıkılaştırma politikaları da ekonomik faaliyet hacmini baskılayan diğer faktörler olmuştur. Küresel efektif talepteki durgunluk ticaret hacmi üzerinde ciddi olumsuz etkide bulunmuştur. Bu durum gıda dışı emtia fiyatlarını gevşetici etkide ulunurken petrol fiyatları daha oynak bir görünüm kazanmıştır. Hane halklarının bilanço düzeltme – toplam borçluluk/gelir ve servet düzeyi oranının iyileştirilmesi – çabaları özel tüketim ve yatırım harcamalarını daraltıcı etkide bulunmaktadır.

Dünya genelinde küresel krizin etkileri halen belirgin biçimde sürmektedir. Gelişmiş ülkelerde ekonomik faaliyet hacmi, büyüme ve işsizlik oranları kriz öncesinde gözlemlenen değerlerinin altında seyretmektedir. Uluslar arası mal ve hizmet ticareti ile finansal piyasaların ulaştığı derinlik ve hacmin, başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere gelişmiş ekonomilerde yaşanan ciddi ekonomik sorunların ilişkide buldukları ülkelerde ekonomik büyüme ve istikrar alanındaki riskleri artırdığı gözlemlenmektedir. 2012 yılı bahar aylarından buyana geçen sürede küresel ekonomiye ilişkin aşağı yönlü riskler daha da ağırlaşmış bulunmaktadır. Ekonomik faaliyet hacmine ve işsizlik düzeylerine ilişkin göstergeler, 2012 yılının ilk yarısı için daha da durgunlaşmış bir ekonomik görünüme ve üçüncü çeyrek dönem için de henüz durumda kayda değer bir iyileşme olmadığı hususlarına işaret etmektedir. Euro bölgesi, ekonomik faaliyet hacminde, kamu borçlanması faiz farklarında yaşanan keskin yükselişle açıkça kendini belli eden bir finansal krizin yol açtığı ve derinleştirdiği bir yavaşlama ve daralma yaşamaktadır. A.B.D. ve İngiltere'de daha dikkati çekecek biçimde olmak üzere diğer ekonomilerde de gelişmeler beklentilerin altında kalmış ve umut kırıcı olmuştur. Gelişmiş ekonomilerde yaşanan bu olumsuz durumun yansımaları ve kendilerine has sorunları yeni yükselen piyasa ekonomileri ile diğer gelişmekte olan ülkelerde de ekonomik faaliyet hacmini olumsuz etkilemiştir. Küresel ekonomik faaliyet hacminde yaşanan durgunluk, emtia fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı yaratmak suretiyle emtia ihracatçısı ülkelerde görünümün

zayıflaması sonucunu doğurmuştur.

Euro bölgesinde yaşanan krizin beklenenin aksine giderek daha da ciddi bir görünüm kazanmasının yanı sıra, finansal kurumların içinde bulunduğu güç durum ve kredi hacmi daralmaları ile politik karar verme durumunda olan kurumların gevşek ve gecikmeli önlemlere yol açan tutumları da küresel ekonomik görünümün zayıflamasında rol oynayan başlıca faktörler olmuştur. Diğer taraftan yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmekte olan ülkelerin ekonomik büyümelerinde gözlemlenen yavaşlamanın önemli nedenlerinden birisi de, bu ülkelerin yakın geçmiş dönemde sergilediği sürdürülemez boyuttaki büyüme hızlarının yarattığı makroekonomik hareket alanı daralmaları ile finansal denge bozulmaları olmuştur. Buna ek olarak kamu mali yapılarının güçlendirilmesine yönelik olarak uygulamaya konulan kamu harcama kesintileri, beklentilerin üzerinde bir 'çarpan etkisi' yaratarak ulusal hasıla düzeylerinde daha büyük düşüşlere yol açmışlardır.

Küresel ekonominin 2012 yılı ekonomik görünümü

Dünya ekonomisinde 2012 yılı boyunca bu güne kadar yaşanan gelişmeler aşağıdaki bölümlerde daha geniş biçimde verilmektedir.

Euro bölgesinde kriz daha da derinleşmiştir.

Hafifletilmesi ve kısa sürede geçiştirilmesi yönünde alınmış olan önlemlere rağmen kriz daha da derinleşmiş ve sorunların daha da ağırlaşmamasını sağlamak üzere yeni müdahalelerin yapılması ihtiyacı doğmuştur. Bankalar, sigorta şirketleri ve firmalar nakit varlıklarını Güneydeki sorunlu ülkelere Euro bölgesinin merkez ekonomilerine çekmişler İspanya kamu borçlanma faiz farkları rekor düzeylere yükselirken İtalyan borçlanma faiz hadleri keskin bir tırmanış göstermiştir. Güneydeki ülkelerin gerekli mali ve yapısal düzenlemeleri yapıp, yapamayacakları konusundaki endişeler ve kurumsal yapının bunları gerçekleştirip, gerçekleştiremeyeceği konusundaki kaygılar durumu daha da ağırlaştırmıştır. Bu olumsuz gelişmeler Euro bölgesinin yaşayabilirliği konusunda soru işaretleri doğmasına yol açmış ve bölge genelinde gerekli politikaların oluşturulması ve uygulamaya konulması alanında çabaları yoğunlaştırmıştır. Haziran ayı Liderler Zirvesinde 'Avrupa İstikrar Mekanizması'nın (ESM) İspanya'ya borç vermesi konusundaki yetkisi müzakere edilmiş, İspanya sorunların giderek daha da ağırlaşması üzerine bankacılık kesimine 100 milyar Euro'luk bir finansman sağlama konusunda diğer ilgili üye ülkelerle anlaşmaya varmıştır. Liderler bir bankalar birliği kurulması yolunda çalışma başlatmışlar, Avrupa Komisyonu bir ortak nezaret, denetleme mekanizması kurulması yönünde teklifte bulunmuştur. Kurulduğunda bu mekanizmanın, ESM'nin bankalardan doğrudan hisse senedi alabilmesi yolunu açabileceği üzerinde anlaşmaya varmışlardır. Buna ek olarak Avrupa Merkez Bankası (ECB) Eylül ayı başlarında ESM ile birlikte gerekli makroekonomik düzenlemeler yapılması ve ön uyarı sistemi kurulması koşuluna bağlı olarak 'Doğrudan Parasal İşlemler'de bulunma konusunu mütalaa edeceğini duyurmuştur. Bu işlemler kısa vadeli kamu kağıtları alımını içerecektir.

Krizin hafifletilmesi için alınan bu önlemler piyasalarda bir ferahlama yaratmışsa da bu durum kısa sürmüş ve çevre ülkelerindeki –güney kuşağındaki- zayıflığın Almanya dahil bölgenin diğer ülkelerine yayılmakta olduğu şeklindeki kaygılar derinleşmiştir.

OECD -Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü – 27 Kasım 2012 tarihinde yayınlamış olduğu Ekonomik görünüm raporunda bu yıl 0.4 oranında küçülmesi tahmininde bulunduğu Euro bölgesinin 2013 yılında da resesyona yaşayacağı öngörüsünde bulunmakta ve gerekli politika kararlarının alınmaması durumunda 'parasal birlik'in çözülebileceği uyarısında bulunmaktadır. OECD bölgede ek parasal genişletici önlemlerin alınması tavsiyesinde bulunurken, Avrupa Merkez Bankası'na faiz oranlarının 25 baz puan düşürülmesi -FED'i izler biçimde – önerisini dile getirmektedir.

A.B.D.'nde GSYH büyümesi ve istihdam durumu yeniden güç kaybetmiştir

2012 yılı başlarında beklentilerin üzerinde bir hızla büyüme sergileyen Amerikan ekonomisi daha sonraları zayıflamaya yüz tutmuştur. Yılın ikinci çeyrek döneminde büyüme hızı yıllık bazda yüzde 1.7'ye gerilemiş bunun yanı sıra istihdam ve tüketim hacimlerinde gözlemlenen gelişmeler fazla güçlü olmamıştır. Ekonominin sergilediği güçsüz görünüm Amerikan Merkez Bankası'nı (FED) üçüncü 'yüksek hacimli genişleme' (QE 3) programını uygulamaya koymaya yöneltmiştir. Seçimler öncesi halledilemeyen 'mali uçurum' ekonomi üzerinde halen kaygı verici bir unsur olma niteliğini korumaktadır. Olumlu gelişmeler olarak konut sektörünün fazla güçlü olmasa da istikrar kazanması ve Euro bölgesi bankalarından kaynaklanan kredi arzı kısıtlarına rağmen hane halklarına ilişkin kredi hacminde gözlemlenen büyümenin devam ediyor olması dikkat çekmektedir.

Yükselen piyasa ekonomilerinde iç talep genişlemesi güç kaybetmeye devam etmiştir

Enflasyon riskine karşı arz –kapasite - kısıtları nedeniyle uygulamaya konulan sıkılaştırıcı politikalar, bankacılık sektöründe geri dönmeyen kredilerden dolayı oluşabilecek risklerin doğurduğu kaygılar, gelişmiş ülkeler kaynaklı dış talepteki daralma ve ekonomilerin kendilerine has sorunları, yeni yükselen piyasa ekonomilerinde ve gelişmekte olan ekonomilerde büyüme hızının 2009 yılı sonlarındaki yüzde 9 oranından son zamanlarda yüzde 5 ¼'de gerilemesi sonucunu doğurmuştur. İmalat sanayi faaliyet hacmine ilişkin göstergeler zayıflama sergilemektedir. Bu gruptaki ülkelerin 2012 yılına ilişkin büyüme hızlarında yapılan aşağı yönlü düzeltmelerin yarısından fazlasının bu ülkelerin kendi iç gelişmeleri ile ilgili olduğu görüşü hakimdir.

- Konut sektöründe oluşan balondan dolayı kredi hacminde başvuru sıkılaştırma, kamu yatırım harcamalarının sürdürülebilir bir düzeye geri çekilmesi ve daha zayıf dış talep nedeniyle Çin'in büyüme hızında keskin bir düşüş gerçekleşmesi sonucu gelişmekte olan Asya ekonomilerinde büyüme hızı ciddi biçimde güç kaybederek 2012 yılı ilk yarısında yüzde 7.0'nin altına gerilemiştir.
- Özellikle Brezilya kaynaklı olmak üzere Latin Amerika'da da ekonomik büyüme hızı gerilemiş ve 2012 yılı ilk yarısı itibarıyla yaklaşık yüzde 3.0 düzeyine düşmüştür. Bu durum enflasyon riskine karşı yakın geçmiş dönemde alınan sıkılaştırıcı önlemlerin, bazı sektörlerde başvuru kredi hacmi daraltıcı uygulamaların ve küresel ekonomideki olumsuz gelişmelerin etkilerini yansıtmaktadır.
- Avrupa'nı yükselen piyasa ekonomilerinin, yaşadıkları kredi hacmi yetersizliği krizinin ardından gerçekleştirdikleri güçlü büyüme Euro bölgesine yönelik ihracat

hacimlerinde meydana gelen keskin daralmadan şiddetli biçimde etkilenmiş ve neredeyse durma noktasına gelmiştir. *Türkiye'de ise büyümede gözlenen yavaşlama süreci, alınan sıkılaştırıcı politikaların ve güven duygusundaki zayıflamanın ortaya çıkardığı iç talep daralmasından kaynaklanmıştır.* Mamafih 2008 yılının aksine bölgeye ilişkin genel risk algılaması artık önemli bir risk oluşturmamaktadır. Rusya'da ise bölge ülkelerinin bazıları üzerinde destekleyici etki yaratmış olan ekonomik faaliyet hacmi son zamanlarda biraz yavaşlamaya yüz tutmuştur.

Küresel ekonomide geleceğe ilişkin beklentiler yavaş ve durağan bir büyümeye işaret etmektedir.

Uluslar arası Para Fonu (IMF) tarafından 2012 yılı Ekim ayında yayınlanmış olan 'Dünya ekonomik Görünümü' Raporuna göre gelecek döneme bakıldığında önemli bir iyileşmenin olacağına ilişkin bir belirti görülmemektedir. Euro bölgesinde ve A.B.D.'nde alınması beklenen politika kararları üzerindeki belirsizliğin azalmasına, para politikası alanında alınmasına devam edilen genişletici nitelikteki kararlara ve mali koşulların giderek daha rahatlamasına bağlı olarak küresel ekonomik faaliyet hacminde yeniden ılımlı bir hızlanma beklenmektedir. Şirketlerin finansal olmayan bilançolarının güçlü konumu, bankaların ve hane halklarının süregelen borç yükü azaltma çabaları sermaye stokunun yeniden tesisini olanaklı kılacak, bu gelişme dayanıklı tüketim mallarına olan talebi yükseltecektir. Yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmekte olanlarda ise para ve maliye politikalarının gevşetilmesi büyümeyi güçlendirici etkide bulunacaktır.

IMF Dünya Ekonomik Görünümü Projeksiyonları (% değişim) (Ekim 2012)

	2010	2011	2012	2013	2013*
Dünya Hasılası¹	5.1	3.8	3.3	3.6	3.5
Gelişmiş Ekonomiler	3.0	1.6	1.3	1.5	1.4
A.B.D.	2.4	1.8	2.2	2.1	2.0
Japonya	4.5	-0.8	2.2	1.2	1.2
Euro Bölgesi	2.0	1.4	-0.4	0.2	-0.2
Almanya	4.0	3.1	0.9	0.9	0.6
Fransa	1.7	1.7	0.1	0.4	0.3
İtalya	1.8	0.4	-2.3	-0.7	-1.0
Avrupa Birliği	2.1	1.6	-0.2	0.5	0.2
İngiltere	1.8	0.8	-0.4	1.1	1.0
Diğer Gelişmiş Ekonomiler ³	5.9	3.2	2.1	3.0	2.7
Yeni Sanayileşen Asya Ekonomileri	8.5	4.0	2.1	3.6	3.2
Yeni Yükselen Piyasa Ekonomileri ve Gelişmekte Olanlar	7.4	6.2	5.3	5.6	5.5
Merkezi ve Doğu Avrupa	4.6	5.3	2.0	2.6	2.4
Bağımsız Devletler Topluluğu	4.8	4.9	4.0	4.1	3.8
Rusya	4.3	4.3	3.6	3.7	3.7
Gelişmekte olan Asya ülkeleri	9.5	7.8	6.7	7.2	7.1
Çin	10.4	9.2	7.8	8.2	8.2
Hindistan	10.1	6.8	4.9	6.0	5.9
Latin Amerika ve karayipler	6.2	4.5	3.2	3.9	3.6
Brezilya	7.5	2.7	1.5	4.0	3.5
Meksika	5.6	3.9	3.8	3.5	3.5
Orta-Doğu ve Kuzey Afrika	5.0	3.3	5.3	3.6	3.4
Dünya Hasılası ² (% değişim)	4.1	2.8	2.6	2.9	2.7
Dünya Ticaret Hacmi (mal ve hizmetler)	12.6	5.8	3.2	4.5	3.8
Emtia Fiyatları (\$)					
Petrol (değişik cins ortalaması)	27.9	31.6	2.1	-1.0	-5.1
Yakıt dışı (ihracat ağırlıklı ortalama)	26.3	17.8	-9.5	-2.9	-3.0
Tüketici Fiyatları					
Gelişmiş Ekonomiler	1.5	2.7	1.9	1.6	1.6
Yük. Piyasalar ve Gelişmekte Olanlar	6.1	7.2	6.1	5.8	6.1
Libor (%) (\$ mevduatı üzerinde)	0.5	0.5	0.7	0.6	0.5

*23 Ocak 2013 tarihli IMF WEO Güncelleme Raporu tahminleri

1 Satın alma gücü paritesine göre

2 Piyasa döviz kurları bazında

3 G 7 ülkeleri ile Euro bölgesi ülkeleri hariç

Gelişmiş ülkelerle piyasa ekonomileri ve gelişmekte olanlar hakkında yukarıda temel senaryo olarak ortaya konulan gelişmelerden birinin ya da ikisinin de gerçekleşmemesi küresel ekonomik faaliyet hacminde keskin bir daralmayı beraberinde getirecektir.

Dünya Ekonomik Görünümü Raporunda 2013 yılı için beklenen gelişmeler aşağıda ana çizgileriyle verilmektedir.

Kamu mali yapısının güçlendirilmesi alanındaki çalışmalar bazı ülkelerde ikinci plana atılırken diğer bazılarında sürdürülecektir. Gelişmiş ülkelerde yapısal bütçe dengesine göre 2011 ve 2012 yıllarında GSYH'nın yüzde $\frac{3}{4}$ 'ü oranında gerçekleştirilmiş olan sıkılaştırmanın 2013 yılında yüzde 1.0 oranına yükselmesi beklenmektedir. Euro bölgesinde gerekli sıkılaştırmanın zaten büyük bir bölümü gerçekleştirilmiş olduğu cihetle bu süreç daha zayıf bir biçimde sürdürülecektir. A.B.D.'nde vergi indirimlerinin sona erecek olması, otomatik harcama kısıntılarının devreye girmesi ve mali uçurum nedeniyle 2013 yılı bütçesi belirsizlik arz etmektedir. Piyasa ekonomilerinde ve gelişmekte olanlarda 2012 ve 2013 yılları için mali politikada belirgin bir değişiklik beklenmemektedir.

Başta A.B.D., Euro bölgesi ve İngiltere olmak üzere gelişmiş ekonomiler genelinde para politikalarının gevşetilmesi süreci devam etmektedir. Piyasa ekonomileri ile gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda ekonomik faaliyet hacminde yaşanan durgunluk ve enflasyondaki gerileme nedeniyle para politikalarının gevşetilmesine yönelik çeşitli önlemler devreye sokulmuştur.

2012 yılı yazında piyasalarda gözlenen olumlu hareketlenmeye rağmen finansal kesimin risklere karşı duyarlılığı bahar aylarına göre artmıştır ve küresel finansal sisteme olan güven duygusu halen istisnai biçimde kırılan konumda bulunmaktadır. Gelişmiş ekonomilerde kredi hacmi gelişmeleri durgun bir görünüm arz etmekte olup, Euro bölgesinin güney ülkelerinde kredi hacmi sert bir daralma ve kredi faiz farkları önemli bir tırmanma göstermiştir. Yükselen risk algılaması piyasa ekonomilerine yönelik sermaye akımlarını daraltıcı bir etki doğurmuştur. Önümüzdeki dönemde finansal koşulların kırılan durumunu muhafaza etmesi beklenmektedir.

Temel makroekonomik göstergeler yakın gelecekte küresel faaliyet hacminde keskin bir iyileşme olacağı konusunda bir işaret vermemektedir.

Ekonomik faaliyet hacmine ilişkin devrevi –cyclical - göstergeler gelişmiş ülkelerde atıl kapasiteye işaret ederken piyasa ekonomilerinin bir çoğunda kapasite yetersizlikleri söz konusu olacaktır. Dünya Ekonomik Görünümü Raporu çalışmalarında elde edilen veriler gelişmiş ekonomilerde geniş hasıla açıkları bulunduğunu göstermektedir. Hasıla açıkları 2012 yılı için GSYH'ya oran olarak Euro bölgesi ve Japonya için tahmin edilen yüzde $2\frac{1}{2}$ ile A.B.D. için beklenen yüzde 4.0 arasında değişmektedir. Bu açıklar kamu maliyesi alanındaki sıkışıklık ve bütçe açığını düşürmeye yönelik politikalar ile tutarlılık sergilemektedir. Buna karşılık krizden fazlaca etkilenmemiş olan çoğu yükselen piyasa ekonomisi ile gelişmekte olanlarda kapasite kullanımı kriz öncesi döneme göre daha yüksek düzeyde seyretmeye devam etmektedir.

Gelişmiş ülkeler, yükselen piyasa ekonomileri ve gelişmekte olan ekonomilerde gözlenen

gelişmeler birbirinden çok farklı olmakla beraber dünyada 2012-2013 yıllarında işsizlik haddinin fazla değişmeyerek yüzde 6 ¼ oranında seyretmesi beklenmektedir. Yükselen piyasa ekonomilerinde ortalama olarak işsizlik haddi 2008 yılı krizi öncesi değerlerinin altına düşmüşse de gelişmiş ekonomilerde kriz öncesine göre yükselmiş olup, 2012-2013 yıllarında önemli bir düşme göstermesi beklenmemektedir.

Küresel faaliyet hacmindeki yavaşlama ve gelişmiş ülkelerde gözlenen hacimli atıl kapasite genelde enflasyon haddinin gerilediği hususuna işaret etmektedir. Düşük emtia fiyatları gelişmiş ekonomilerde 2011 yılı sonlarında yüzde 3.0 olan enflasyon oranının Temmuz 2012'de yüzde 1 ½'ye düşmesini sağlamıştır. Çekirdek enflasyon yüzde 1 ½ dolayında sabit bir biçimde seyretmektedir. Yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmekte olanlarda enflasyon haddi ortalama 2 puanlık bir düşüşle yüzde 5 ½'nin hafifçe altına gerilemiştir. Daha ölçülü olmakla beraber çekirdek enflasyon haddi de gerilemiştir.

Küresel makroekonomik görünüm daha belirsiz hale gelmiş ve küresel ekonomide ciddi boyutlu bir yavaşlama yaşanması riski alarm verici bir boyuta yükselmiştir. WEO 2012 ve 2013 yılları için küresel büyüme oranlarını, Nisan 2012'ye göre biraz aşağı çekerek, yüzde 3.3 ve yüzde 3.6 olarak tahmin etmektedir. Gelişmiş ekonomilerde resesyona ve yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmekte olanlarda ciddi bir yavaşlamaya tekabül edecek şekilde küresel büyüme hızının 2013 yılında yüzde 2.0'nin altına düşme olasılığı yüzde 17 olarak belirlenmiştir.

Raporda OECD üyesi ülkeler genelinde 2000-2009 döneminde ortalama yıllık yüzde 1.7 oranında reel anlamda büyüyen GSYH'nın 2010 yılında, gelişmiş ülkeler ortalaması dikkate alındığında oldukça yüksek bir oranda, yüzde 3.0 oranında büyüdüğü, özellikle Euro bölgesindeki krizin yansımalarıyla 2011 yılından başlayarak keskin bir yavaşlama sürecine girdiği belirtilmektedir. OECD'ye göre bölge genelinde 2011 yılında 1.8 olarak gerçekleşmesi beklenen hasıla büyüme oranının, daha da yavaşlayarak 2012 ve 2013 yıllarında yüzde 1.4'e gerilemesi ve toparlanmanın ancak 2014 yılından itibaren olanaklı hale geleceği öngörüsünde bulunmaktadır.

OECD Ekonomik Görünüm Projeksiyonları (OECD Bölgesi)

	2000-2009	2010	2011	2012	2013	2014
Reel GSYH Büyümesi (% değişim)	1.7	3.0	1.8	1.4	1.4	2.3
Hasıla Açığı (Potans. GSYH'nın %'si)	0.8	-2.7	-2.5	-2.9	-3.3	-2.9
İşsizlik Haddi (İşgücünün %'si)	6.5	8.3	8.0	8.0	8.2	8.0
Enflasyon (Tüketici)	2.5	1.9	2.6	2.1	1.7	1.9
Mali Denge (GSYH'nın %'si)	-2.8	-7.7	-6.5	-5.5	-4.6	-3.6
Dünya Reel Ticaret Hacmi (% artış)	4.9	12.8	6.0	2.8	4.7	6.8
Dünya Reel GSYH'sı (% artış)	3.3	4.9	3.7	2.9	3.4	4.2

Kasım ayında yayınlanmış olan OECD Ekonomik Görünüm raporunda bölge genelinde ekonomik büyümenin 2011 yılında keskin bir yavaşlama süreci içersine girmiş olduğu ve bu durgunluğun yukarıda verilen Tablodan izlenebileceği gibi uzunca bir süre etkisini sürdüreceği tahmininde bulunmaktadır.

Dünya ekonomisinde Son gelişmeler ve 2013 Yılı

Amerikan Merkez Bankası (FED) Aralık ayı ortasında üçüncü hacimli parasal gevşetme politikasını devreye sokmuştur. Yapılan açıklama ile FED ilk kez faiz hadleri ile işsizlik oranı arasında doğrudan bağ kuracağını ve işsizlik haddi yüzde 6.5'in altına düşünceye kadar, enflasyon beklentisinin yüzde 2.5'in üzerine çıkmaması koşuluyla, faiz haddini sıfıra yakın düzeyde sürdüreceğini açıklamıştır –Kasım ayı itibariyle işsizlik oranı yüzde 7.7'dir -. Aynı politika demeti kapsamında üçüncü hacimli gevşetme paketi ile FED, daha önce taahhüt etmiş olduğu aylık 45 milyar Dolar tutarındaki konut ipoteğine dayalı (mortgage based) menkul kıymet alımlarına ek olarak aylık 40 milyar Dolar tutarında hazine menkul kıymeti alacağını beyan etmiştir. Toplam aylık 85 milyar Dolar tutarındaki bu parasal genişleme işgücü piyasasında esaslı bir iyileşme sağlanıncaya kadar devam ettirilecektir. Bu yeni parasal önlem paketi ile hane halkı ve iş aleminin güven duygusunun pekiştirilmesi ve hane halkı harcamalarının özendirilmesi amaçlanmaktadır. Merkez bankacılığında ilk kez açıkça deklare edilen bu politika ile faiz hadleri doğrudan ekonominin içinde bulunduğu duruma bağlı kılınmaktadır.

Aralık ayının son iki gününde varılan siyasi uzlaşma ile “mali uçurum” tehlikesi kısmen giderilmiş ve kısmen ertelenmiştir. Varılan anlaşma sonuca yapılan yasal düzenleme ile aksi halde 1 Ocak tarihinde geçerli olacak şekilde devreye girecek ve ekonomi üzerinde ciddi yavaşlatıcı etkide bulunacak olan vergi artırımları, nüfusun çok zengin kesimini etkileyen bölümü haricinde kaldırılmıştır. Yıllık geliri 400 000 Dolara kadar olan kişiler ile 450 000 Dolara kadar olan aileler vergi artışlarının dışında tutulmuştur. Bu şekilde GSYH üzerinde yüzde 5 oranında daraltıcı etkide bulunacağı tahmin edilen “mali uçurum”un olumsuz etkisi yaklaşık yüzde 1'e düşürülmüştür. Ancak devreye girecek olan otomatik harcama kesintileri ancak iki ay süreyle ertelenmiş olup, yeniden üzerinde anlaşmaya varılması ve 'borçlanma tavanı'nın yükseltilmesi gerekecektir. Diğer taraftan sürdürülemez boyuttaki emekli maaşları ve sağlık sigortası harcamaları, 1 trilyon Dolara ulaşan vergi indirim ve istisnalarını içeren 'vergi sistemi' ile büyük boyuttaki yapısal bütçe açığının daraltılması sorunlarının çözüme kavuşturulması başta gelen sorunlar olarak gündemde yerlerini muhafaza etmektedirler.

Euro Bölgesinde güney kuşağındaki üye ülkelerde yüksek kamu borçluluk oranları ve kamu kağıtlarını tutan bankacılık kesiminin bozulan bilançoları nedeniyle yaşanan ve 2012 yılı ortalarında 'para birliği'nin sürdürülebilirliği konusunda kaygı duyulmasına yol açacak boyuta ulaşan finansal krizin atlatılması alanında bu yılın başlarında olumlu gelişmeler olduğu gözlemlenmiştir. 10 Ocak 2013 tarihinde 10 yıl vadeli İspanyol kamu bonolarının faiz hadleri son bir yıllık dönemde ilk kez yüzde 5'in altına düşmüştür. Bu faiz haddi geçen Temmuz ayında krizin zirve yaptığı dönemde İspanya hükümetinin borçlanabildiği faiz haddinin 2.5 puan altında bulunmaktadır. İtalya'da da benzer bir olumlu gelişme gözlemlenmektedir. İtalyan 10 yıllık kamu borç kağıtları faiz haddi yüzde 4'e gerilemiş olup, bu rakam yine krizin tavan yaptığı dönemde kamu borçlanma maliyetinin yükseldiği üst haddin yaklaşık 2.5 puan altındadır. Kamu borçlanma faizlerindeki gerileme borç stokunun sürdürülebilirliğini ve ekonomik büyümeyi olumlu biçimde etkileyecektir. Diğer taraftan finansal piyasalarda gözlemlenen bu iyileşme bankacılık kesimini de olumlu etkilemiş ve bankaların AMB kaynaklarına olan bağımlılığını bir ölçüde azaltmıştır. Euro Bölgesi ile 27 üyeli Birlik'te kamu borcunun GSYH'ya olan oranı sırasıyla yüzde 90.0 ve yüzde 85.1 oranında istikrar kazanmıştır. Ancak Euro Bölgesi ile Birliğin tümü genelinde reel sektörde süregelen durgunluk ve daralma halen etkisini sürdürmektedir. Kasım 2012 ayında gerek Euro bölgesi gerek 27 üyeli AB'nde sınıai üretim

hacmi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0.3 oranında daha düşük gerçekleşmişken, Kasım ayları sonu itibariyle son 12 aylık döneme ilişkin sınıai üretim hacmi 2012 yılında bir önceki yıla göre Euro bölgesinde yüzde 3.7 ve Birlik genelinde de yüzde 3.3 oranında daralma göstermiştir. Ekim 2012 ayında önceki yılın aynı ayına göre sınıai üretim düşüşü sırasıyla yüzde 1.9 ve yüzde 0.8 olmuştur.

Uluslar arası Para Fonu IMF 23 Ocak 2013 tarihinde Dünya Ekonomik Görünümü raporunun güncellemesini yayınlamış ve yukarıda verilen ilgili Tablodan görüleceği üzere 2013 yılı büyüme tahminini dünya geneli ve belli başlı ekonomik bölgelerin hemen tümü için 0.1 puan düşürmüştür.

•
•
•
•
•
•